

2.

I. Pozvani u život – Život je dar - 2. Kateheza¹⁹

PRIHVAĆANJE SEBE U SVJETLU BOŽJE RIJEČI

Svjetiljka je nozi mojoj riječ tvoja

CILJEVI

- **Kognitivni:** Krizmanik navodi kršćanski stav o čovjeku koji je jedinstvo tijela, duha i duše, stvoren na sliku Božju, kruna Božjeg stvaranja.
- **Afektivni:** Krizmanik pokazuje zanimanje za prihvaćanjem Božje riječi u svojem svakodnevnom životu.
- **Operativni:** Krizmanik otkriva vrijednosti vlastitog života, te je u stanju oblikovati vlastite stavove i djelovati u skladu s kršćanskom naukom.

KLJUČNI POJMOVI:

Čovjek – tjelesnost, spolnost, duhovnost, zahvalnost, svjetlo riječi Božje.

MJESTO ODRŽAVANJA SUSRETA:

Katehetski susret je planiran za održavanje u katehetskoj dvorani.

POTREBNA SREDSTVA

KATEHETA BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
<ul style="list-style-type: none">✓ Biblije za rad u skupinama✓ računalo (+ internet veza)✓ projektor✓ zvučnike✓ papir u boji i bijeli papir	<ul style="list-style-type: none">✓ osnovni pribor za rad

¹⁹ Vjeroučiteljica Ljiljana Elek, prof.

Naslov fotografije usp. Ps 119,105. Slika, u: https://www.freepik.com/free-photo/girls-sitting-around-table-reading-book-with-blurred-background_8507304.htm (30.7.2020.)

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta

- *Nakon pozdrava kateheta poziva krizmanike na zajedničku molitvu. Potom lijepo i izražajno čita molitvu praćenu meditativnom glazbom.²⁰*

PRIMAM SE IZ TVOJE RUKE

Neprestano primam sama sebe iz tvoje ruke.

To je moja istina i moja radost.

Neprestano me tvoje oko gleda

i ja živim iz tvog pogleda,

moj Stvoritelju i moj Spasitelju.

Pouči me,

da u tišini tvoje prisutnosti

shvatim otajstvo

koje sam ja sam.

I da to jesam po tebi

i pred tobom

i za tebe.

Amen.²¹

- *Nakon molitvenog početka, kateheta započinje razgovor s krizmanicima.*
- *Pitanja koja se mogu uz pomoć računala i projektora projicirati:*
 - Iz čije ruke primamo sama sebe?
 - Čije nas oko neprestano gleda?
 - Što nam Božji pogled daje?
 - Kojim riječima je Bog u ovoj molitvi nazvan?
 - Što u tišini Božje prisutnosti možemo shvatiti?
 - Koje otajstvo?
 - Kako je čovjek otajstvo?

Čitanje biblijskog teksta

„I reče Bog: ‘Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji!’ Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: ‘Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladaite ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!’

²⁰ Usp. *Muzika za opuštanje i smirenje*, u: <https://youtu.be/H72ephqgvw4?list=RDH72ephqgvw4> (31.7.2020.)

²¹ YOUCAT, *Molitvenik*, str. 21.

I reče Jahve, Bog: 'Nije dobro da čovjek bude sam, načinit ću mu pomoć kao što je on.' Tada Jahve, Bog pusti tvrd san na čovjeka te on zaspao, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede čovjeku. Nato čovjek reče. 'Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!'" (Post 1,26-28. 2,18.21-23)

➤ *Kateheta s krizmanicima razgovara o tekstu, a tekst je krizmanicima dostupan u Svetom pismu, podijeljen na papiru ili projiciran na platnu.*

- „Načinimo...“ - Koje je to glagolsko lice?
- Tko stvara čovjeka? (Bog)
- Tko je u Bogu? (Tri božanske osobe)
- Po čemu je čovjek sličan Bogu?
- Na koga se odnosi riječ čovjek? (muško i žensko)
- Koga je Bog blagoslovio? (čovjeka)
- Koju zadaću su dobili? (vladajte, plodite se)
- Zašto nije dobro da čovjek bude sam? (čovjek je biće zajedništva, dijaloga)
- Kada se dogodilo stvaranje žene? (dok je čovjek spavao)
- Što je Bog uzeo čovjeku? (rebro)
- Zašto baš rebro? (najbliže je srcu)
- Je li čovjek oduševljen novim bićem kojeg je ugledao?
- Što nam stvaranje žene poručuje?

2. Središnji dio susreta

Na svijetu smo da Boga spoznamo i ljubimo, po njegovoj volji dobro činimo i jednoga dana dođemo u nebo.²² Biti čovjek znači od Boga doći i k Bogu ići. Dolazimo izdaljega nego od svojih roditelja. Dolazimo od Boga u kojemu se nalazi svaka sreća i spasenje. I on nas čeka u svojemu vječnom i bezgraničnom blaženstvu. U međuvremenu živimo na ovoj zemlji. Koji put osjećamo tragove blizine svoga Stvoritelja, a često ne osjećamo baš ništa. Kako bismo našli put kući, Bog nam je poslao svoga Sina, koji nas je oslobodio od grijeha, spasio od svakoga zla i nepogrješivo nas vodi u pravi život. On je „Put, Istina i Život“ (Iv 14,8). Bog nas je stvorio iz čiste i nesebične ljubavi. Kada čovjek ljubi, srce mu raste. Želi svoju radost podijeliti s drugima. To ima od svoga Stvoritelja. Iako je Bog otajstven, ipak smijemo o njemu misliti na ljudski način i reći: „Bog nas je stvorio iz „viška“ svoje ljubavi. Htio je s nama jer smo stvorenja njegove ljubavi, podijeliti svoju bezgraničnu radost. Svaki je čovjek otvoren za istinito, dobro i lijepo. Čuje glas savjesti koji ga upravlja dobru, a odvraća od zla. Tko razumno slijedi taj trag, nalazi Boga.

Spoznati Boga nevidljivoga velik je izazov za ljudski duh. Svaka je riječ o Bogu ograničena jer naš govor nije dorastao Božjoj veličini. Stvaranje čovjeka bitno se razlikuje od stvaranja bilo kojeg drugog živog bića. Čovjek je osoba, to znači da se može svojom voljom i razumom opredijeliti za ljubav ili protiv ljubavi. Čovjek nije nešto, nego netko. Među svim vidljivim stvore-

²² Usp. YOUCAT, Katekizam, br. 1.

njima samo je čovjek sposoban „svoga stvoritelja spoznati i ljubiti.“ Čovjek je određen za život u prijateljstvu s Bogom (usp. Iv 15,15). Zahvalnost je prepoznata ljubav. Tko je zahvalan, u slobodi se okreće prema iskonu dobra i ulazi u novi, dublji odnos s njim. Bog hoće da upoznamo njegovu ljubav i da već sada živimo svoj život u povezanosti s njim. Ta povezanost traje vječno. Čovjek je duhovno i tjelesno biće. Čovjekov je duh više od tjelesne funkcije i ne može ga se protumačiti na temelju čovjekova materijalnog ustrojstva. Ljudska je duša neposredno od Boga stvorena. Bog mi daje dušu koja ne umire ni kada čovjek u smrti izgubi svoje tijelo, da bi ga u uskrsnuću ponovno našao.

Bog je čovjeka tako stvorio da bude muškarac ili žena te da teži za ispunjenjem i jedinstvom u susretu s drugim spolom. Muškarci i žene potpuno su istoga dostojanstva, ali u stvaralačkom ostvarenju „biti muškarac“ ili „biti žena“ očituju različite vidove Božje savršenosti. Bog nije ni muškarac ni žena, ali pokazuje očinske (usp. Lk 6,36) i majčinske (usp. Iz 66,13) osobine. U ljubavi muškarca i žene, posebno u bračnom zajedništvu, u kojemu muškarac i žena postaju „jedno tijelo“ (usp. Post 2,24) , može se pojmiti nešto od sreće zajedništva s Bogom, u kojemu čovjek nalazi svoju konačnu puninu. Kao što je Božja ljubav vjerna, tako i ljudska ljubav zahtjeva vjernost; i kao što je ona na Božji način stvaralačka, tako i iz braka nastaje novi život.²³ Svojim različitostima koje trebaju njegovati, muškarac i žena odražavaju Božju ljubav i dobrotu. Stvoreni su jedno za drugo, za osobno zajedništvo u kojemu će se međusobno nadopunjavati, obogaćivati, privlačiti i ljubiti.

Bog je prisutan svugdje gdje ljudi vole jedni druge, brinu se jedni za druge te skupa mole. Zahvalnost je prepoznata ljubav. Tko je zahvalan, u slobodi se okreće prema iskonu dobra i ulazi u novi, dublji odnos s njim. Bog hoće da upoznamo njegovu ljubav i da već sada živimo sav svoj život u povezanosti s njim. Ta povezanost traje vječno.

Čovjek je cjelina tijela i duše. Njegova je posebnost u njegovoj duši koju određuju um i slobodna volja. Te duhovne sposobnosti izvor su njegove osobnosti, po kojoj se svi ljudi međusobno razlikuju, originalni su i neponovljivi.

3. Katehetske zadaće

- *Kateheta svakom krizmaniku dijeli redom papiriće različitih boja (žuta, narančasta, plava i crvena), potom svatko na svoj papirić zapisuje svoje ime.*
- *Boja papira je i ključ podjele za rad u skupinama (ovisno o veličini grupe, idealno je 5 članova u skupini).*
- *Zadaci za rad u skupinama - Praktični rad s Biblijom (Prilog 2).*

Zaključna misao

Čovjek je divno Božje stvorenje. On je jedinstvena osoba, muškarac i žena. Povjerio mu je sve stvoreno i postavio ga da u njegovo ime odgovorno i mudro upravlja svim stvorenjima. Čovjek je vrhunac - kruna Božjeg stvaranja. Veličina je čovjekova dostojanstva u njegovoj sličnosti s

²³ Usp. YOUCAT, *Katekizam*, br. 1 – 2; 56 – 64; M. REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, str. 322 – 323; 372 – 373; DOCAT, *Što činiti?*, br. 1.

Bogom. On može slično kao i Bog spoznavati, stvarati i ljubiti. Bog je čovjeku darovao i nešto od samoga sebe. Dao mu je duhovne sposobnosti, razum i slobodnu volju, po kojima nadvisuje sva druga stvorenja i po kojima je sličan Bogu. Taj duh je nevidljiv i neraspadljiv. Po njemu čovjek može misliti, govoriti, upravljati, ljubiti, nadati se, vjerovati i vječno živjeti.

Muž i žena stvoreni su jedno za drugo, za osobno zajedništvo u kojemu će se međusobno nadopunjavati, obogaćivati i ljubiti. Stvorio je čovjeka iz ljubavi i želi da se ljudi i dalje rađaju iz ljubavi muža i žene ta da tako nastavljaju njegovo stvaralačko djelo. Njihova uzajamna ljubav postaje slikom neprolazne ljubavi kojom Bog ljubi čovjeka. Čovjek čitajući Božju riječ otkriva svjetlost na svome životnom putu. Molitvom iskazuje zahvalnost svome Stvoritelju.

4. Završetak susreta

- *Kateheta je za krizmanike pripremio male poruke o Bibliji poznatog filozofa Immanuela Kanta, fizičara Nikole Tesle i pape Franje (Prilog 3).*
- *Krizmanici odabiru poruke, čitaju ih u sebi, te ono čime su oduševljeni označavaju crvenom bojom, a ono što im nije dovoljno jasno označavaju upitnikom.*
- *Krizmanici iznose ono čime su oduševljeni kao i ono što im nije dovoljno jasno u pročitanim mislima. Kateheta zapisuje njihova oduševljenja kao i njihove nejasnoće kako bi se tijekom slijedećih susreta oduševljenja mogli upotrijebiti a nejasnoće ublažiti.*
- *Susret završavamo čitanjem teksta i molitvom Slava Ocu:*

GDJE GOD DA POĀDEM – TAMO SI

Kamo da idem od duha tvog
i kamo da od tvog lica pobjegnem?
Ako se na nebo popnem, ondje si,
ako u podzemlje legnem, i ondje si.
Uzmem li krila zorina,
pa se naselim moru na kraj,
i ondje bi me ruka tvoja vodila,
desnica me tvoja držala.

Reknem li: „Nek' me barem tmine zakriju,
i nek' me noć umjesto svjetla okruži!“
ni tmina neće tebi biti tamna;
noć sjaji kao dan
i tmina kao svjetlost.
Slava Ocu i Sinu
I Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku,
tako i sada i u vazda
i u vijeke vjekova. Amen.²⁴

²⁴ YOUCAT, *Molitvenik*, str. 150.

SAŽETCI

1. Trebali bi znati...

- ✓ Čovjek je jedinstveno biće – svaki čovjek je stvoren na sliku Božju, jedinstvena i nepovnljiva osoba u cjelini tijela i duše. Čovjek je kruna Božjeg stvaralačkog djela.
- ✓ Riječ Božja u čovjekovom životu – čovjeku Bog progovara u svojoj Riječi. Božja riječ obasjava čovjekov životni put ukoliko je spreman Božju riječ čitati, slušati uhom, prihvaćati u svome srcu u dubini svoje duše i nastojati po njoj živjeti i oblikovati svoj odnos prema bližnjima i Bogu.
- ✓ Zahvalnost – čovjekova duhovnost odraz je njegove molitve, njegova obraćanja Bogu -Stvoritelju, Isusu Kristu - Otkupitelju i Duhu Svetome – Posvetitelju.

2. Više o temi u ...

- ✚ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade*, Verbum, Split, 2011., br. 1 – 3; 56 – 64.
- ✚ DOCAT, *Što činiti?*, Verbum, Split, 2016., br. 1.
- ✚ REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, 2018., str. 322 – 333.

OSTALA LITERATURA I IZVORI

- ✚ YOUCAT, *Biblija za mlade*, Verbum, Split, 2016.
- ✚ YOUCAT, *Molitvenik za mlade*, Verbum, Split, 2012.
- ✚ ZAJEDNO U LJUBAVI, *udžbenik za katolički vjeronauk sedmog razreda OŠ*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2019.
- ✚ S KRISTOM U ŽIVOT, *udžbenik za katolički vjeronauk osmog razreda OŠ*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2019.
- ✚ DOĐI I VIDI, *udžbenik katoličkog vjeronauka za prvi razred SŠ*, Salesiana, Zagreb, 2019.

PRILOZI

Prilog 1.

Muzika za opuštanje i smirenje, u: <https://youtu.be/H72ephqgvw4?list=RDH72ephqgvw4>

Prilog 2.

PRAKTIČNI RAD S BIBLIJOM

I. Skupina - ŽUTA

1. Pronađite u Bibliji tekst prema biblijskoj kratici Ps 139, 13-15.
2. Pročitajte tekst.
3. Koja je poruka teksta?
4. Osmislite riječi kojima biste opisali Boga na temelju pročitanih stihova psalma.

II. Skupina - NARANČASTA

1. Pronađite u Bibliji tekst prema biblijskoj kratlici 2Mak 7,22-23.28.
2. Pročitajte tekst.
3. Koja je poruka teksta?
4. Sastavite kratku molitvu zahvalnosti.

III. Skupina - PLAVA

1. Pronađite u Bibliji tekst prema biblijskoj kratlici 1Kor 12, 4-7.
2. Pročitajte tekst.
3. Koja je poruka teksta?
4. U kojim se vašim postupcima očituje Duh Sveti u vašim životima?

IV. Skupina - CRVENA

1. Pronađite u Bibliji tekst prema biblijskoj kratlici: Iv 21,15-17.
2. Pročitajte tekst.
3. Napišite tekst u 1. licu jednine.
4. Razmislite i odgovorite: Što ste dosada učinili za Krista? Što činite za Krista? Što biste trebali činiti za Krista?

Prilog 3.

PORUKE O BIBLIJI

- ❖ U životu sam pročitao mnoge pametne i dobre knjige. Ali ni u jednoj od njih nisam naišao ni na što što bi mi srce ispunilo takvim mirom i radošću kao ove četiri riječi iz Psalma 23: "Ti si sa mnom!" (*Immanuel Kant, filozof*).
- ❖ Nemoguće je valjano upravljati svijetom bez Boga i Biblije. Majka me učila da svu istinu uvijek tražim u Bibliji! (*Nikola Tesla, fizičar*).
- ❖ Upamtite – Bibliji nije namijenjeno da stoji na polici, nego da je svakog dana imate pri ruci, da je često čitate, svakog dana, i sami i zajednički. Ako zajednički idete na utakmicu ili u kupovinu, zašto ne biste zajednički – u dvoje, u troje, u četvero čitali Bibliju?... (*papa Franjo*).